

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК І ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

I Всеукраїнської науково-методичної конференції,

присвяченої

*15-й річниці заснування Шосткинського інституту
Сумського державного університету*

(Шостка, 21 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет

УДК 821.111

ЕПІТЕТИ ПРИ СТВОРЕННІ ПОРТРЕТНИХ ХАРАКТЕРИСТИК У ТВОРАХ Ф. С. ФІЦДЖЕРАЛЬДА

М. В. Мельник

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж

21019, м. Вінниця, вул. Нагірна, 13

marinamiller123@rambler.ru

У сучасній стилістиці епітетизація в портретних характеристиках персонажів художнього твору посідає важливу роль. У даній роботі за мету поставлено опис форм і різновидів епітетів у творчості американського письменника Ф. С. Фіцджеральда на матеріалі творів "Great Gatsby" і "Tender is the night". Методами дослідження є: метод контекстуально-ситуативного аналізу, що допоміг описати функції епітета в контексті, а також метод суцільної вибірки, завдяки якому було виділено приклади епітетизації у творах письменника з подальшим аналізом їхніх форм і типів.

Портретні характеристики персонажа є засобом «характеростворення, його типізації та індивідуалізації» [4, с. 1], оскільки через портретні деталі письменник розповідає історію й показує внутрішній світ персонажа, а читач, у свою чергу, сприймає ідею письменника щодо героя.

Епітети не лише є важливим засобом створення портретних характеристик, вони виступають специфічним маркером ідіолекту письменника. Портретні характеристики «не бувають декором, антуражем, необхідною бутафорією» [1, с. 8], а стають відмінною рисою кожного митця.

У результаті проведеного дослідження ми виявили, що для ідіолекту Ф. С. Фіцджеральда властиве використання так званих «гібридних» форм епітета. Ці форми, за словами дослідників, утворюються при перетині епітета з іншими стилістичними фігурами, а саме: іронією, метафорою, метонімією, літотою, гіперболою тощо [3, с. 26]. Як наслідок, виникають іронічний, оксюморонний, літотний/гіперболічний, метафоричний та інші різновиди епітетів. Проілюструємо цю думку прикладами: *his crimson legs* [5, с.17] – іронічний епітет; *awful looking yet discernibly attractive* [5, с. 15] – оксюморонний епітет; *she was too beautiful to be real* [5, с. 48] – гіперболічний епітет; *a reddish-brown mustache under watery blue eyes* [5, с.54] – метафоричний епітет; *unsuspecting left ear* [5, с.192] – метонімічний епітет.

Зазначені види "гібридних" епітетів допомагають авторів художнього твору створити яскраві образи, показати точні деталі, зробити непомітне явним, виділити необхідні на думку автора риси персонажа.

Висновок. Отже, використання у творах Ф. С. Фіцджеральда епітетів, зокрема його "гібридних форм", допомагає насичити та деталізувати портретні описи персонажів.

Використані джерела

1. Горшенева Е. С. Портрет персонажа в системі цілісного художественного тексту (на матеріалі американської реалістическої прози) : автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.04 / Е. С. Горшенева. – К., 1984. – 25 с.
2. Кухаренко В. А. Практикум з стилістики англійської мови : [підручник] / В. А. Кухаренко. – Вінниця, 2003. – 81 с.
3. Підкамінна Л. Лінгвостилістика епітетних конструкцій на означення портретних характеристик ліричних персонажів у творах Т. Г. Шевченка // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Вип. 5. – Херсон, 2007. – С. 157–161.
4. Fitzgerald F. S. *The Great Gatsby* / Fitzgerald F. S. – N.Y. : Charles Scribner's Sons, 1953. – 256 p.
5. Fitzgerald F. S. *Tender is the Night* / Fitzgerald F. S. – N.Y. : Charles Scribner's Sons, 1956. – 459 p.